

Funcțiile sintactice ale pronumelui

TABEL

CAZ	FUNCȚIE SINTACTICĂ	TIP DE PRONUME	EXEMPLU
NOMINATIV	Subiect	personal	<i>Ei au plecat la școală.</i>
		personal de politețe	<i>Dumnealui a refuzat oferta noastră.</i>
		posesiv	<i>Ai săi au citit contractul?</i>
		demonstrativ	<i>Ceilalți sunt de vină.</i>
		nehotărât	<i>Fiecare este responsabil pentru fapta sa.</i>
		interogativ	<i>Cine a renunțat la proiect?</i>
		relativ	<i>Nu înțelegem / ce s-a întâmplat.</i>
		negativ	<i>Nimeni nu va înțelege asta!</i>
	Nume predicativ	personal	<i>Colega mea este ea.</i>
		personal de politețe	<i>Acesta din poză sunteți dumneavoastră?</i>
		posesiv	<i>Câinele este al său.</i>
		demonstrativ	<i>Mihai, ai rămas același.</i>
		nehotărât	<i>Interesul este altul.</i>
		interogativ	<i>Cine este George Enescu?</i>
		relativ	<i>Nu știam /care este problema.</i>
		negativ	<i>Vinovatul nu este niciunul dintre ei.</i>
	Atribut pronominal prepozițional	personal	<i>Cartea de la ea m-a fascinat.</i>
		personal de politețe	<i>Lada de lângă dumneavoastră este a mea.</i>
		reflexiv	<i>Stima de sine este importantă.</i>
		posesiv	<i>Cadoul de la ai tăi nu te-a prea mulțumit.</i>
		demonstrativ	<i>Cutia de lângă cealaltă are documentele.</i>
nehotărât		<i>Sfaturile de la alții nu sunt mereu bune.</i>	
negativ		<i>Sfatul de la niciunul nu mi-a fost util.</i>	
Nume predicativ		personal	<i>Am impresia că ești ca mine uneori.</i>
	personal de politețe	<i>Sunteți ca dumneaei când vă supărați.</i>	
	reflexiv	<i>Discuția era despre sine.</i>	
	posesiv	<i>Sfatul este de la ai tăi pentru tine.</i>	
	demonstrativ	<i>Ești ca acela care nu recunoaște adevărul.</i>	
	nehotărât	<i>Ești ca oricare altul care minte pentru bani!</i>	
	negativ	<i>Surpriza nu este pentru niciunul din sală.</i>	
	ACUZATIV	Complement direct	personal
personal de politețe			<i>Vă invit pe dumneavoastră exclusiv!</i>
reflexiv			<i>Nu s-a spălat pe mâini.</i>
posesiv			<i>Pe ai noștri îi recunoști?</i>
demonstrativ			<i>Îl vezi pe acela de pe acoperiș?</i>
nehotărât			<i>Nu pot invita pe oricine!</i>
interogativ			<i>Pe cine ai sunat?</i>
relativ			<i>Nu cred tot / ce aud.</i>
Complement prepozițional		negativ	<i>Nu am mâncat nimic astăzi.</i>
		personal	<i>Nu te mai teme de ea!</i>
		personal de politețe	<i>M-am gândit mult la dumneavoastră.</i>
		reflexiv	<i>Se gândește doar la sine.</i>
		posesiv	<i>Ți-e frică de ai tăi?</i>
		demonstrativ	<i>Tocmai la aceasta mă refeream.</i>
		nehotărât	<i>Mi-e rușine de alții, am trac.</i>
Complement prepozițional	interogativ	<i>De cine te temi?</i>	
	relativ	<i>Înțelegi acum la ce făceam referire?</i>	
	negativ	<i>Nu ți-e rușine de niciunul dintre ei?</i>	

CAZ	FUNCȚIE SINTACTICĂ	TIP DE PRONUME	EXEMPLU
ACUZATIV	Circumstanțial de loc	personal	<i>Mergem pe la ei?</i>
		personal de politețe	<i>Aș veni mai devreme la dumneata.</i>
		posesiv	<i>Ai mai fost pe la ai tăi?</i>
		demonstrativ	<i>Mergem și la ceilalți?</i>
		nehotărât	<i>Nu m-aș duce la cineva ca el.</i>
		interogativ	<i>La cine ai fost ieri?</i>
		relativ	<i>Știu / pe la cine ai mers.</i>
		negativ	<i>Nu merg la niciunul dintre ei.</i>
	Circumstanțial de timp	personal	<i>Ai ajuns înainte de mine.</i>
		personal de politețe	<i>Voi ajunge după dumneavoastră.</i>
		posesiv	<i>Au ajuns la întâlnire după ai tăi.</i>
		demonstrativ	<i>Înainte de aceștia au venit ceilalți.</i>
		nehotărât	<i>Voi intra pe scenă după alții.</i>
		interogativ	<i>După cine intru eu în sală?</i>
		relativ	<i>Nu știam /după de cine sunt eu.</i>
		negativ	<i>Nu vei intra după nimeni altcineva.</i>
	Circumstanțial de mod	personal	<i>Se comportă exact ca tine.</i>
		personal de politețe	<i>Aleargă ca dumnealui, adică foarte repede.</i>
		posesiv	<i>Ca ai săi, și ea se supără repede.</i>
		demonstrativ	<i>Procedezi și tu ca acela?</i>
		nehotărât	<i>Faci și tu ca alții.</i>
		interogativ	<i>Pentru el, am fost certați cu toții.</i>
	Circumstanțial de cauză	personal de politețe	<i>De la dumneavoastră a pornit cearta.</i>
		posesiv	<i>Pentru ai săi, a avut de suferit și el.</i>
		demonstrativ	<i>De asta ai ajuns să plătești așa mult.</i>
		nehotărât	<i>Pentru câțiva care au greșit, veți plăti toți.</i>
		interogativ	<i>De ce am suferit atâta?</i>
		relativ	<i>Nu știam / de ce am primit așa puțini bani.</i>
		personal	<i>Ar face orice pentru ea.</i>
		personal de politețe	<i>Pentru dumneavoastră m-aș strădui mult.</i>
	Circumstanțial de scop	reflexiv	<i>Face totul numai pentru sine.</i>
		posesiv	<i>Ar face totul pentru ai săi.</i>
		demonstrativ	<i>Ei bine să te sacrifici uneori pentru ceilalți.</i>
		nehotărât	<i>Fă un bine pentru tine, dar și pentru alții.</i>
		interogativ	<i>Pentru ce te pregătești?</i>
		relativ	<i>Nu știi / pentru cine te-ai gătit așa!</i>
negativ		<i>Nu mă pregătesc pentru nimic.</i>	

CAZ	FUNCȚIE SINTACTICĂ	TIP DE PRONUME	EXEMPLU
GENITIV	Atribut pronominal genitival	personal	<i>Amicii lor sunt din Turcia.</i>
		personal de politețe	<i>Opinia dumnevoastră contează pentru ei.</i>
		posesiv	<i>Mașina alor tăi este cam veche.</i>
		demonstrativ	<i>Temele acelora nu sunt bine făcute.</i>
		nehotărât	<i>Părerea fiecăruia de aici contează!</i>
		interogativ	<i>Ale cui creioane sunt aruncate pe jos?</i>
		relativ	<i>Știu / ai cui câini sunt aceștia.</i>
		negativ	<i>Nu mă afectează remarca niciunuia.</i>
	Atribut pronominal prepozițional	personal	<i>Peretele din fața lor trebuie vopsit.</i>
		personal de politețe	<i>Tabloul din stânga dumnevoastră vă place?</i>
		posesiv	<i>Câinele din spatele alor tăi este agresiv.</i>
		demonstrativ	<i>Decizia contra dumnevoastră m-a șocat!</i>
		nehotărât	<i>Lupta împotriva cuiva este dificilă.</i>
	Nume predicativ	personal	<i>Cărțile sunt ale lor?</i>
		personal de politețe	<i>Noi nu suntem împotriva dumnevoastră.</i>
		posesiv	<i>Ai fost mereu contra alor mei!</i>
		demonstrativ	<i>Buchetul de flori este al aceleia.</i>
		nehotărât	<i>Premiul este al tuturor.</i>
		interogativ	<i>Al cui este volumul?</i>
		relativ	<i>Știam a căreia este cartea.</i>
		negativ	<i>Inima ei nu era a nimănui încă.</i>
	Complement prepozițional	personal	<i>Vorbea mereu împotriva lui.</i>
		personal de politețe	<i>Luptăm împotriva dumnevoastră?</i>
		posesiv	<i>M-am pronunțat împotriva alor tăi.</i>
		demonstrativ	<i>Voi concura contra acestora?</i>
		nehotărât	<i>Am acționat în ciuda multora.</i>
		interogativ	<i>Împotriva cui ai luptat?</i>
		relativ	<i>Știam în pofida cui acționez.</i>
		negativ	<i>Eu nu fac nimic împotriva nimănui.</i>
	Circumstanțial de loc	personal	<i>Mă aflu exact înapoia lor.</i>
		personal de politețe	<i>Stătea exact înaintea dumnevoastră.</i>
		posesiv	<i>Se afla în stânga dumatăle.</i>
		demonstrativ	<i>În fața acestora era un aparat similar.</i>
		nehotărât	<i>Stătea nemișcat în fața tuturor.</i>
		interogativ	<i>În dreapta cui se afla el?</i>
		relativ	<i>Vedeam înaintea cui era el.</i>
		negativ	<i>Nu mergeam înaintea niciunuia dintre ei.</i>
	Circumstanțial de timp	personal	<i>Am ajuns înaintea ei aici.</i>
		personal de politețe	<i>Înaintea dumnevoastră a fost alt pacient.</i>
		posesiv	<i>Au venit mai devreme, înaintea alor tăi.</i>
		demonstrativ	<i>Tot timpul vii primul, înaintea celorlalți.</i>
		nehotărât	<i>Nu ai ajuns înaintea altora la muncă.</i>
interogativ		<i>Înaintea cui ai ajuns la serviciu?</i>	
relativ		<i>Știam înaintea cui ai participat la proba orală.</i>	

CAZ	FUNCȚIE SINTACTICĂ	TIP DE PRONUME	EXEMPLU
DATIV	Atribut pronominal datival	personal	<i>Îi ești șefă ei?</i>
		personal de politețe	<i>El v-a fost coordonator dumneavoastră?</i>
		posesiv	<i>Domul Ionescu a fost șef alor tăi?</i>
		demonstrativ	<i>De azi, el va fi manager celorlalți!</i>
		nehotărât	<i>Decât să fii sclav altora, mai bine muritor de foame!</i>
		negativ	<i>Nu voi fi slugă nimănui!</i>
	Atribut pronominal prepozițional	personal	<i>Succesul grație lor a fost satisfăcător.</i>
		personal de politețe	<i>Reușita mulțumită dumneavoastră m-a bucurat!</i>
		posesiv	<i>Izbânda grație alor tăi te va încânta!</i>
		demonstrativ	<i>Victoria mulțumită celorlalți te va costa.</i>
		nehotărât	<i>Succesul mulțumită altora nu ți-l poți asuma.</i>
	Complement indirect	personal	<i>I-am adus un câțeluș de ziua lui.</i>
		personal de politețe	<i>Vă dau și dumneavoastră un bilet?</i>
		reflexiv	<i>Și-a procurat sieși ceva interesant.</i>
		posesiv	<i>Le-a adus alor săi niște condiment interesante.</i>
		demonstrativ	<i>Le-ai spus și celorlalți ce s-a întâmplat?</i>
		nehotărât	<i>Le voi aduce doar unora salariile.</i>
		interogativ	<i>Cui să îi dau vestea mai întâi?</i>
		relativ	<i>Acum știam / cui să îi spun adevărul.</i>
	Circumstanțial de cauză	negativ	<i>Nu dau explicații nimănui!</i>
		personal	<i>Datorită ție am luat premiul acesta.</i>
		personal de politețe	<i>Asta s-a putut întâmpla grație duminale.</i>
		reflexiv	<i>Doar datorită sieși a reușit în viață.</i>
		posesiv	<i>Mulțumită alor mei am ajuns cu bine.</i>
		demonstrativ	<i>Grație acelora, acum nu mai trebuie să port asta!</i>
		nehotărât	<i>Reușita a avut loc mulțumită tuturor de aici.</i>
		interogativ	<i>Grație cui ai reușit?</i>
	relativ	<i>Puteam înțelege / grație cui m-am putut înscrie.</i>	